Yıl : 5, Sayı 52 — 1 Nisan 1957

CAM.İŞ

Gayri siyasî, İçtimaî ve Meslekî Gazete

Sahibi :
İstanbul Şişe ve Cam Sanayii İşçileri Sendikası adına :
LÜTFÜ AK
Fiilen neşriyatı idare eden
KEMAL OKUR

Her ayın 1 inde çıkar

Adres : İstanbul Şişe ve Cam Sanayii İşçileri Sendikası Merkezi, Paşabahçe — (İstanbul)

Fiatı : 10 Kuruş

28 OCAK 1958
Devlet Nüshası

PAŞABAHCE ŞİŞE, CAM İŞÇİLERİNE İKRAMİYE

Akord işçilerine kazançları üzerinden ikramiye verilmesi memnunluk uyandırdı

Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.S. İşçi ve mensuplarına Mart/957 nihayetine doğru yarım maaş ikramiye vermiştir.

Ramazan dolayısı ile verilen ikramiye işçi ve mensuplarımızı fazlası ile memnun etmiştir.

Hatırlarda olduğu gibi akort çalışan işçilerin akort kazançları üzerinden ikramiyelerinin alınması için Meclisi idare heyeti reisliğine ve dolayısı ile Fabrika Umum Müdürü sayın Dr. Şahap Kocatopçuya İstanbul Şişe ve Cam esndika idare heyetinin yapmış olduğu teklif müsbet karşılanmış olup ilk defa Cam sanayii işçileri Akort üzerinden ikramiyelerini almıştır. İdare meclisinin bu kararı işçileri işçileri memnun ettiği gibi akortçu işçileride sevindirmiştir.

Cam-İş: Umum Müdür Dr. Şahap Kocatopçu ve meclisi idare heyetine alenen teşekkürü vicdani bir borç bilir.

İŞ VE GAYRET

Yazan : Yk. Kim. Müh. RECAİ OĞUZ

Yaşamanın zevki çalışmakla kaimdir. Hayat mücadelesiz geçerse tatsız ve sıkıcı olur. İhtiyaçların temini için sarfedilen bedenî ve zihnî gayretler, dakikalarımızı süsleyen ve zenginleştiren birer yaratıcı vasıtadır. Her eserin istihsalinde bir enerji istimali mevzubahistir. Dünya üzerinde hiç bir iş tasavvur edilemezki emek ve gayret sarfedilmeksizin meydana gelmiş olabilsin!

Sınaî müesseseleri çalıştıran insanları seyyar enerji kaynaklarına benzetip bu şekilde tasavvur edebiliriz. İşçiler enerjilerinin en büyük kısmını, işlerine veya vazifelerine ihtiyar ederler. Böyle bir enerji akışını faideli şekle sokabilmek ve insanlarda mevcut potansiyel (birikmiş) enerjinin azamisinden istifade edebilmek icap eder. Bu halin tahakkuku neticesinde şahsın gayreti, işinde kullandığı enerji ile artmış olur.

Muayyen bir müddet çalışan insan, kendinde yorgunluk hisseder. Bu yorgunluğu gidermenin en tabii şekli dinlenmektir. Fakat gayret yorgunluğu dinlenerek değil aksine çalışarak gidermekle artar. Meselâ: Koşuyu bırakmış bir sporcunun yeniden antramanlara başladığını kabul edelim. İlk gün 100 metrelik koşu onu yoracaktır. İkinci üçüncü günler onun için hiç yorucu olmıyacak, fakat 200 ilâ 300 metrede belki yorulacaktır. Bu çalışmalarına devam ederek gün be gün mesafeyi arttırabilir. Bunun gibi bir kitap okurken veya bir ders çalışırken zamanla dimağımızın yorulduğuna hükmederiz. Cümleleri anlıyabilmek için arka arkaya bir kaç defa okumak icap eder. Enerjimizi buraya kadar getirebilmişizdir. Her gün biraz daha gayret sarfederek bu yorulma müddetini uzaltabiliriz. O, bizim irademize bağlıdır. Fakat her işte bir limit vardır. Gaye bu limite mümkün olduğu kadar yaklaşabilmektir. Şurası da muhakkak ki çalışma hudutsuz değildir. İhtiyatlar, geçim şartları ve ihtiraslar bazı insanları tenbelliğe bazılarını da aşırı çalışmağa zorlayabilir. Bu anormal haller mevzuumuzun dışında kalır.

İnsanların insanlığa olan borçlarının en elzemi, enerjilerini cemiyete faide temin edecek yerlere harcıyabilmeleridir. Çalışabilmek, başarabilmek ve yapabilmek için bilgiye ihtiyaç vardır. Basit bir işmiş gibi görünen hammallığın dahi bilgi ve görgüye istinad ettiğini münakaşasız kabul etmek zorundayız. O halde bir insandan verilen işi yapabilmesini bekle-

(Devamı 3 üncü sayfada)

SEVKİ İDARE ELEMANLARI YEMEKLİ TOPLANTI YAPTI

Sendika bu tip toplantıların bütün işçilerle olmasını istiyor

13/Mart/957 Çarşamba günü saat 19.30 Türkiye şişe ve Cam Fabrikaları A.S. Sevki idare elâmanları 80 kişilik bir yemekli toplandı Tepebaşı gazinosunda tertip etmişlerdir.

Toplantıda Müessesenin Umum Müdürü Dr. Şahap Koçatopcu Personel Müdürü Halis Dirime Teknik Müdür de hazır bulunmuştur.

Çok neşeli bir hava içerisinde devam eden yemekli toplandıda bazı elâmanların hareketlerine temas etmeden geçemiyeceğim. Bundan iki sene kadar evvelde Taksim Belediye Gazinosunda ayni şekilde bir toplantı yapılmıştı. O toplandıda her nedense Müessesenin ileri gelir amirleri daha neşeli idi:

Celâl Şahinin Sahneye çıkması ile neşe bir kat daha arttı. Celâl Şahin numaralara başladığı zaman Mörbenin alâka ile takibi hakikaten dikkate değerdi.

Ses Sanatkârı Mediha Demirkıran sahneye çıktığı zaman bütün dikkatler sahnede idi. Ali Alper,in gözlükleri takib dikkatle takib etmesi ve yerinden kalkıp bazı kimselerin yanına yaklaşıb kulaklarına fısıldaması en güzel sahnelerden birisi idi.

Son olarak sahneye çıkan biricik ses Sanatkârımız M. Mukadder büyük alkış topladı bu arada bütün

(Devamı 3 üncü sayfada)

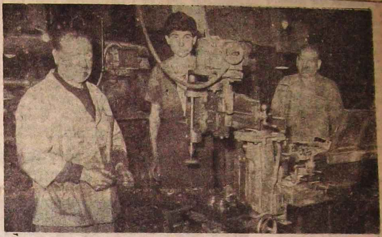

Atölye Torne ve Tesviye ustası İbrahim Erel icat ettiği tezgâhın başında.

TÜRKİYENİN EN BÜYÜK ŞİŞE, CAM FABRİKASI VE GAYRETLİ İŞÇİLERİ

MUHTELİF SERVİSLERDE ÇALIŞAN İŞÇİ VE TEKNİSYENLERİ TANITIYORUZ

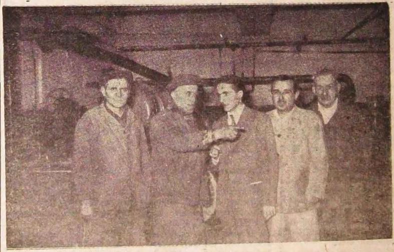

Su pombaları işçileri ustaları ile bir arada görülmektedir

Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A. S. deki servislerden en mühimi de hiç şüphesizki Atölye sersebebi çalışanların hepsi visidir. Bununla başlıcanin kalifiye işçi olmasıdır. Servisin kapısından girince ilk göze çarpan şey ahenkli bir çalışma herkesi işinin başında işiyle meşgul olduğunu görmek ciddenden görülecek sevindiricidir.

Atölye servisinde 51 işçi çalışmaktadır. Bunun haricinde bir mühendis bir de teknisyeni vardır. Servis umumî olarak yardımcı işletme şefliğine bağlıdır.

Cam-İş : Gazetemizin foto muhabiri ile yazı işleri ailesi içeri girince hepsinde bir sevinç belirti her tezgâhtan bir ses bizim resmimizide al bizimlede roportaj yapın diye ricada bulunuyorlardı. Gerci bizde hepsinin resmini almak arzu ederdik fakat malûmya gazetemiz küçük.

(Devamı 2 nci sayfada)

Seramik ve Mozayik, Cam Fabrikasının kararları

SENDİKA TEKLİFLERİ İŞVEREN TARAFINDAN KABUL EDİLDİ

Topkapıda kurulu Seramik ve Mozayik Cam Fabrikasında çalışan işçi üyelerimizin yaptıkları müraatlar nazarı itibara alınarak İşveren Sayın Fehti Tanalay'la görüşülmüştür.

İstanbul Şişe ve Cam Sanayii İşçileri sendikası idare heyeti İşverenle şu

(Devamı 2 nci sayfada)

Takdir edilen Gazöjen işçileri

Uzun yılardan beri Gazöjen servisinde çalışmakta olan Hasan Karakaş, Hikmet Elmas ve İzzet Kurt temiz ve dürüst çalışmaları sayesinde amirleri tarafından takdir edilerek fırınlarda çalışmakta olan fondörlerin üzerine kontrol ustalığına getirilmişlerdir. Teknisyen Fazlı Çetinkaya ve Lakovanın yetiştirdiği bu işçiler sayesinde fırınlardan eskisine nazaran daha iyi randıman alınmaktadır. İşçi arkadaşlarımızı tebrik eder işlerinde muaffakiyetler ttemenni ederiz.

Atölye servisi Mühendisi Ulvi Aytanç ile teknisyen Muammer Özgür bir arada.

KÜÇÜK ATÖLYELERDE ÇALIŞANLAR

TEKSTİL SENDİKASI BİR BEYANNAME NEŞRETTİ

Başta Mahmut Paşa olmak üzere İstanbulun muhtelif semtlerine dağılmış bulunan 10 işçiden az işçi çalıştıran işyerleri senlerden beri gayri sıhhî şartlar altında ve kanun himayesinden uzak olarak faaliyette bulunmaktadır.

4 - 9 işçi çalıştıran işyerleri Bakanlar kurulu kararı ile (3/1437 gün ve sayı ve 29/4/952 tarihli) kanun şumulüne alınmışlarsa da hem iş uyuşmazlışlarını uzlaştırma ve tahkim nizamnamesi (3/14072 sayı

(Devamı 3 üncüde)

ETÜDLER:

KOLLEKTİF MUKAVELELER

D. Esat ŞİBAY

Kollektif mukaveleler muhtemel uyuşmazlıklar da kelimenin tam manâsiyle iş akitleri değillerdir; ve ferdî akitler gibi işin tamamlanmasiyle ilgili bir taahhüdü ihtiva etmezler.

Kollektif mukavelelerin esas vasıfları ferdî mukavelelerin muhtevalarına esas olacak müşterek norm ve kaideleri kurmaktır. Bu suretle tarafların rızasiyle muhtelif müesseselerdeki çalışma şartları tevhid edilmiş olmaktadır.

Kollektif mukaveleler esas itibariyle norm mukavelelerdir. Bunlar işçi ile işveren arasında bilâhare aktedilecek ferdî mukavelelerin ihtiva etmeleri gereken asgarî normu tespit eylediklerinden işçi rıza gösterse bile ferdî mukaveleye bu normun dununda lunan çalışma şartları konulmaz ve konulsa bile batıl sayılırlar. Buna mukabil ferdî mukaveleler kollektif mukavelenin tesbit eylediği normdan daha yükseklerini derpiş edebilirler.

Bundan başka, kollektif mukaveleler, mukavelenin tatbiki sırasında çıkabilecek uzyuşmazlıkları halletmek üzere hususî uzlaştırma ve tahkim mekanizmaları kurulmasını da derpiş edebilirler. Bu suretle muhtemel uyuşmazlıklar daha kolaylıkla ve başlangıçta hallonulabilirler. Şüphesiz uyuşmazlıkların bu suretle ve süratle hal çarelerine bağlanmaları sosyal barış ve istihsalin devamlılığını sağlamak gibi bir netice tevlit eder. Buna rağmen kollektif mukavele ile iş ihtilâflarının her zaman halledildiği zannedilmemelidir. Çünkü bizzat kollektif mukavele ihtilâf tehlikesini tamamiyle ortadan kaldıramamaktadır.

Bugün umumiyetle kollektif mukavelelerin akti sendikaların mevcudiyetine bağlıdır. Halen hemen her memlekette kollektif mukavelenin taraflarından biri daima bir işçi sendikasıdır. **Başlangıçta bazı memleketlerde ve meselâ, İsviçre ve Fransada işçi gurupları da kollektif mukaveleler aktedebilmekteydiler.** Bizzat işçiler tarafından yapılan akitlerin tatbik sahası çok dardı. Sendikalar gibi işçi teşekküllerinin ortaya çıkmasiyle işçiler iktisa-

(Devamı 4 üncü sayfada)

YAZMAK

—o—

Dört aylık bir fasıldan sonra bu sütunlara tekrar avdet etmek nasip oldu. Sendika çalışmalarımızı bıraktıktan sonra Cam İş'e yazmayıda bu arada ihmal etmiştik. İsim babası ve kurucusu bulunduğumuz gazetemizde tamamen ayrılmak cidden zor.

Mamafih Cam-İş yazmaya verdiğimiz fasıla ilk defada olmamıştır. Muhterem Akınöz Paşanın Harbiyede mecburî misafiri bulunduğumuzun üç aylık zamanda da yazı yazamamıştık. O zamanki korkudandı. Şimdiki de biraz bekleme ihtiyacı duymaktan.

Dört ay içinde biraz etrafın söyledikleri ile biraz dinlenmekle birazda can sıkıntısı ile vakit geçirdik. Etrafın arkadaşlardan bir kısmı üzülmüş, bir kısmı olacağı bu idi demişler.

Beşiktaştaki dostların bir ikisi hariç geriye kalanı Sendikalizm anlayışımıza ve mefkûremizin gelgeçliğine hayret etmişler. Ankara ve diğer şehirlerdeki dostlardan haber alamadık dinlenmekle geçen vaktimiz bazan hiç amma hiç bir şeyi düşünmeden bazan da hâdiseleri zihni tahlille geçti. Tavla oynuyanların hatalarını seyredenler oynuyanlar kadar usta olmasada görür derler. Bizde bu tahlillerimiz sırasında hatalada ve yerinde hareketlere rasladık. Can sıkıntısını gidermenin çaresini halen bulmuş deyiliz. Toplantısız konuşmasız, mücadelesiz geçen vakitler hakikaten aç ciğdeylen dolaşıyormuş gibi geliyor. Bir kaç ciltlik iş hukukuna ait eserleri okumak çok az avunduruyor insanı. Bir şey kaybetmiş hissini uzaklaştıramadık kendimizden.

Dostum Kemal Sürker neş'eli yazılar, Lütfü Ak mevzuata dair yazmamı istediler istekleri bundan sonra yerine getirmek arzusundayız. Geçenlerde bir arkadaş Cac İşe yazı yazmama mani bir sebep mi var demişti. Manalı suali soran arkadaşa bu yazıyı yazmakla cevabını vermiş oldum şimdilik hoçşa kalınız.

Not : Gelecek yazı. İşçi temsilcisinin seçilme, vazife ve masuniyetini inceliyeceğiz.

Nevzat Şeker

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Servis Mühendisi: Ulvi Aytanç

Almanyada tahsil görmüş ve Almanyanın muhtelif iş kollarında bilfiil çalıştıktan sonra memleketimize avdetini müteakib bundan dört ay kadar evvel İş yerine intisab etmiştir. 931 Dğ. ludur evlidir, genç olmasına rağmen işine karşı sevgisi olduğu gibi işçilere karşıda büyük bir sevgi ve itimadı vardır.

Teknisyen: Muammer Özgür.

2/2/940 tarihinde Model ve Makine ressamı olarak iş yerine intisab etmiştir. Daha evvel Tayyare fabrikasında Torna ve tesviye postabaşısı olarak çalışmıştır. 1327 dğ. lu olup evli ve iki çocuk babasıdır. İşyerindeki dürüst ve sebatlı çalışmaları dolayısı ile iki sene evvel teknisyenliğe terfi ettirilmiştir. İşçilerinden memnun olduğu gibi işindende çok memnundur.

İbrahim Erel :

1310 Dğ.lu olup 946 tarihinde atölye servisine intisab etmiştir. İş yerine intisab etmezden evvel kendi atölyesi vardı İmalâtı harbiye okulu mezunudur. Atölyede bir çok çırak işçileri ustalığa yetiştirdiği gibi yeni makinelerde bizzat icat etmiştir. Preze makinası ve Kama makinası bunların başında gelir. Bir sual sorduk; "usta senin yaşın geçti, emekliye ayrılmak istemezmisin?" cevaben "elbetteki isterim, fakat biraz daha kalmak zorundayım" yine bir sual: "Peki işten ayrılırsan evde rahat oturacakmısın? cevab:" hayır, duramam biratölye açmak zorundayım."

Hakkı Akıncı:

1338 dğ.ludur. 937 senesinden beri atölye servisinde torna ustasıdır. İbrahim Erel'in yetiştirdiği elemanlardan biriside budur.
budur. Aldığı saat üçreti 160 kuruştur.

İbrahim Tokdemir:

Kendisine bir sual sorduk: Mühendis Ulvi Aytanç iş günlük kartları ihdas etti. Bunlardan memnunmusunuz." Cevab : "çok yerinde bir hareket. Bu usül sayesinde çalışanla çalışmıyan belli oluyor ve ayni zamandada kaytarma diye bi rşey ortada kalmadı"

Hakikaten bu serviste bu usül sayesinde her usta

TÜRKİYENİN EN BÜYÜK ŞİŞE, CAM FABRİKASI VE GAYRETLİ İŞÇİLERİ

Finisaj işçileri çalışma esnasında

akşam saat 17 de rapor halinden günlük çalışmasını teknisyenine sunmak zorundadır.

Atölye servisinde kıdemli işçiler arasında Bahri Demirtabak, Hasan Acar, Mehmet Nurden, Raşit Doğruol, Süreyya Görgü Şerafettin Duman, eskiler arasında yer almaktadır. Bunun hariçinde birde postabaşı vardır. Fehmi Gönenç müessesenin değerli ustaları arasında yer alanlardan biridir.

Havapombaları:

Cam fabrikasının hayatiyetini teşkil eden hava pombaları servisinde yedi işçi çalışmaktadır. Bunlardan bir tanesi ustabaşıdır.

Ustabaşı Hakkı Akoral 1315 dğ.lu olup evli ve beş Çocuk babasıdır. 936 senesinde müessesemize intisab etmiş olup 944 senesinde kendi arzusu ile istifa etmiştir. Tekrar 952 tarihinde tekrar işe alınmıştır işinden ve mahiyetinde çalışan işçilerden yan etmiştir. Şükrü Akçıçok memnun olduğunu benar 23 senelik bir işçidir. Havapombaları ustası olup aldığı saat üçreti 145 kuruştur. Evlı olup üç çocuk babasıdır. İşinden memnun olmakla beraber kazancının az olduğundan şikâyetcidir. Diğer işçiler arasında Kâzım Yağlı, Sabahattin Yağlı, Mustafa Gürer, Yusuf Gelen de ayni durumda olanlar arasındadır. Gazetemiz muharriri işçi arkadaşlarımızın işlerinde muvaffakkiyetler dilerken büyük bir olgunluk içerisinde aralarından ayrılmıştır.

TRİYAJ SERVİSİ :

Triyaj servisinden tiryöz erilen mallar finisaj

Atölye işçileri bir arada görülmektedir.

servisine verilir, finisaj servisinin 49 işçi mevcudu var? bunlardan 5 tanesi kadın işçidir. Bu servisin bir şefi birde postabaşısı ikide kâtibi vardır.

İşçiler 8-17 olarak normal çalışırlar. Bu servişe gelen mallar pres ve üfleme olmak üzere taşlarda rötüş yapılır. Rötüş yapılan malların günlük vasatisî 15.000 bin civarındadır.

Bu servis eski işçileri arasında İbrahim Gümüşdere, Mustafa Duyar, İsmail Öztürk, Ahmet Erdoğan, Dursun Aydın, Hasan Türker. Bayan işçiler arasında ise Hayriye Uçar ve Hürmüz Özkan almaktadır. Servisin saat eski işçiler arasında yer Üçreti 70 ile 80 kuruş arasıdır.

Servis Şefi Şerafettin Aker :

931 senesinde İstanbul Sanat okulundan mezun olup dört sene tesviye torna işlerinde çalıştıktan sonra 935 de İstanbul Güzel sanatlar akademisine girerek 1939 senesinde afiş ve grafik şübesinden mezun olmuştur. 1941-943 Konya sanat Enstitüsü atölyeve meslekî resim öğretmenliğinde, 1946 senesine kadar fen sanatlar Umum Müdürlüğünde muayene komisyonluğunda, 1947 den itibarende Sümerbankta Adana pamuklumensucat fabrikasında Atölye ve makina bakım şefliklerinde, 1952-1954 yıllarında Erzincan iplik fabrikası montajında bulunarak 1954 den sonra Ankaraya Sümerbank Umum Müdürlüğüne geçmiş ve oradanda fabrikamıza intisab etmiştir.

Postabaşı Osman Ataman:

Müessesemizin 18 senelik bir işçisidir ve eski bir camcıdır. Uzun yıllar Goble servisinde Şiller ustalığı yapmış olup son zamanlar müptelâ olduğu hastalık dolayısı ile ateş karşısında tahammül edemediğinden bir müddet vardiye postabaşılığı muavinliği yapmış ve son olarakta finisajta münhal olan postabaşılığa getirilmiştir. Genç ve çalışkan bir işçidir.

Kâtip Şevket Gür:

Eski bir camcı olmakla beraber sıhhı durumu dolayısı ile finisaj servis kâtipliğine getirilmiştir. Genç, çalışkan ve faaldır.

Kâtip Recep Şen:

İşyerine intisabı goble servisine taşıyıcı olarak alınmış ve dürüst ve temiz bir işçi olması dolayısı ile vardiye kâtipliğine oradanda gobde teknisyenliği kâtipliğine ve nihayet finisaj kâtipliğine getirilmiştir. arkadaşlarımızın işlelerinde muvaffakıyetler temenni ederiz.

MEYDAN SERVİSİ:

Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.S. çalışan işçilerin ayrı ayrı servislerde çalışmaları dolayısı ile her servisin işi ve branşıda ayrı ayrıdır. Bu servisler arasında en ağır servislerden biriside Meydan servisidir.

Bu servisin işçi mevcudu 23 dür, yirmi üç kişinin biriside idarenin emrindedir. Geri kalan yirmi iki kişi bütün müessesenin tahmil ve tahliye işlerini yapar, bunun hariçindede açık meydanların temizliği bu servis işçilerinin vazifesidir. İşlerinin çok sıkı olmasına rağmen soda çuvallarını sırtları ile istiflere yerleştirirler. Sekiz saatin bir dakikasını dahi boş geçirmezler, herzaman iş başında bulunan servislerden biri de budur.

Bu servisin bir çavuşu birrde Postabaşısı vardır. Çavuş Hüseyin Şahiner yirmi iki seneliktir. Evli ve bir çocuk babasıdır. Postabaşı Rüştü Yıllar ise on iki seneliktir. Evli ve Beş çocuk babasıdır. Eski işçiler arasında Cafer Türker, Mehmet Özcan, Veli Hıdırlar, Halim Özdemir yer almaktadır. Bağlı oldukları servis amirliği idaredir.

SERAMİK VE MOZAYİK CAM FABRİKASI KARARLARI

(Baştarafı 1 inci sayfada)

meseleleri görüşüp karara

a) İşçilere İş elbisesi verilmesi hakkında bağlamıştır.

b) Madende çalışan madencilere Taktak yerilmesi hakkında

c) Vardiyelerde çalışıpta vesaitten istifade edemiyen işçilere yol parası verilmesi hakkında

d) Akord tarifelerine bir miktar zam yapılması hakkında Sendikanın işçiler lehindeki dört teklifini işveren büyük bir anlayış göstererek kabul etmiştir. Böylece burada çalışan işçilerimize elbise, tak, tak yol parası v.s. haklar temin edilmiştir. Büyük bir anlayış gösteren İşveren Fehti Tanalay'a teşekkürü bir borç biliriz.

AHLÂK KÖŞESİ

BİR KONUŞMA

Yazan : Recep Şen

Bir müddetten beri bu sütünlardaki yazılarımızı takip edenler belkide, acap bu soca kimdir? diye düşünmüşlerdir.

Hakikaten bendeniz ne bir hoca, nede bir ahlakçıyım. Bu hususta naçiz şahsıma yapılan müracatı yerine getirmek için söylediğim sözler, sadece rahmetli büyük babamdan öğrendiklerimden ibarettir.

Şimdi esas mevzua gelelim.

Mevzumuz: İnsan ile hayvanın hilkatteki gelişme farkı ve hayatta yapmakla mükellef vezaiften ibarettir. Evvela insan asüde kaldığı zaman kendini bir muhakeme ile ben kimim? neresden geldim ve ne olacağım suallerini kendine sormalı ve şu cevaplar vakı olmalıdır:

İnsan taktiri ilahi ile alemi ervahtan alemi dünyaya imtahan olmak üzere gönderilmiş, akıl ve fikir eden meçhu'den malumu çıkarmak, aynı zamanda iyi köt ayırmak kabiliyetine sahip mümtaz bir şahsiyettir.

Bu itibarlar sevkedildiği imtahan neticesini öğrenmek üzere tekrar ruh alemine intikali mevburi olmuştur insanın gelmede gitmede ihtiyarı yoktur rahmi maderde dünyaya gidermisin diye kimseye sorulmaz, dünyada da gene ölmek istermisin diye kimsenin muaffakatı alınmaz. İnsan bu emirlere kayıtsız şartsız boyun evmektedir. Demekki insan başı boş ve mühmel bırakılmamıştır. O halde bir sorumluluğu muhakkaktır.

Şimdi insanın hilkatı hayvana göre çok değişiktir mesela: Bir hayvan doğduktan bir kaç ay sonra kendine luzumlu bütün af, ali öğrenir yemesi, içmesi yürümesi ve cinsi arzuya sahip olması gibi...

Buna mukabil insan bu hususları tam on onbeş senede ikmal edemez sebebi: İnsan 15 senede yetisecek ve hayvandan farklı düşünme mezivetine sahip olacak, bu düşünmesi sayesinde beşere yakışan işleri yapacaktır bunun aksini akıl ve fikirini fena yollarda yürütürde canavarları dahi param k ısırtacak hareketlerde bulunursa gayet tabi hayvandan aşağı bir dereceye düşer. Şimdi ahlak kaidelerine göre insanın yapması gereken işiere geçelim evvela iki iş, yaratanın iyi bilinmesi şarttır vücüde hava lazım olduğu gibi, ruhada hak lazımdır. Nasılki bir makinayı yeni kurduğumuz zaman o makinanın şirket ve kurumu ile temasa geçip iyi çalışması için gerekli malumatı tahsil ediyorsak, insanında ayni bunun gibi yaradanı ile temas etmesinden daha tabii ne olabilir? Hem, Allahsızların muaffak oldukları vaki değildir. İğrenç hareketleriğle dünyanın nefredadır son yıllarda daha çok iltahaklar kaydeden dinimiz insanlara maddi ve manevi çalışmayı müsavi şekilde emretmiştir maddi çalışmaktan gaye meşru yollardan en yüksek idaale, alaşmak kendinden olmayana muhtaç olmamaktır. Manende, besmelenin sırrınavakıf olmaktır. Her işte besmele okunur ve hayırla neticelenir. Çok kere tesadüf edilir: Efendim, besmele ile başladımda sonu gelmedi denin hey hat, evvela şunu söyleyelim ki, allaha karşı yapılan dua ve temenniler okurken içinden şek ve şupheyi kaldırıp kendini unutmalıdır. O zaman ortada düşünen yapan hak olur. Nitekim, cenabı hak hazreti ademi yaratıp ismini sorunca: unuttum diye cevap verdi. İnsan ismini nasıl unutabilir? demekki rabbiyle karşı karşıya gelince unutuyor. O zaman cenabı hak hazreti ademe mademki karşında kendini unuttun bende seni yer yüzünde hak yaptım buyurdu.

Ey insan oğlumağrur olup kendine güvenme. Evet insan bir taraftan çok kavi bir taraftanda çok zayıftır. İcabında atom yapar, hidrojen yapar, bir dünyayıda mahvede bilir. Fakat bir sivri sinekte insanın beynine giderse oda onu mahveder. Bu itibarla haddimizi bilmemiz gerekir.

Cenabı hakkın ismi ile gezenler, onun ismi ile dava açanların kazanmamasına imkan yoktur. Onun zırh'ı iahisini hiç bir fesat mermisi işleyemez. Bir misal: İiki arkadas birdiyarda seyahat ediyorlar birisi tanınmış bir ağanın uşağı, diğeride sıradan birisi bunlar bir soyguncu gurubuna tesadüf ederler. Soyguncular bunlara kim olduklarını sorar. Evvela ağanın uşağı olan zat kendini takdim eder. Eşkiyalar: Bu falanca adamın uşağıdır diye el sürmezler diğerini ise soyarlar acaba padişahların padişahı ölmez, izmihlalı olamz. bir kadiri mutlak olan cenabıhakkın ismiyle gezen kimsenin bununla kıyaz edilemiyecek ne büyük felaketlerden kurtulacağını okuyucuların irfanına erk ediyorum. Hayat o kadar suratla ilerliyorki, bu adeta bize bir gaflet veriyorda bunların farkında olmıyoruz. Müteakkıs olan. Gece hilkat uykusuyla uyuduğumuz gibi gündüzde gaflet uykusuyla uyumuyalım hayatın mühim mesailiğine bir şey olmaz aldırma değip geçersek sonunda pişman olucaz.

Şöyle ki: İyi durgun bir havada seyyahat ediliyor deniz ilminde gayet mahir olan kaptan bazı âlet ve teknikten büyük bir fırtınanın kopacağını anlar ve gemiyi sahile yanaştırır demirler. Bu durumdan bir haber olan yolcuların canı sıkılır canım bundan iyi havamı olur? ne için neş'eli seyahat etmiyoruz diye kaptana kızarlar. Çok geçmeden hava patlar yolcular o zaman eyvah der. Geçen nüfus sayımında neşredilen istitistiklerden öğrendiğimize göre Türkiyemiz'de 99 dinsiz mevcutmuş bu rakkam dünyanın diğer yerleriyle kıyas edilecek olursa memleketimize en az isabet ettiği anlaşılır bu itibarla en dindar bir memleket olduğumuz iftiharla söylenebilir. Bazı kimseler: Dinimizde dünyaya meil etmek yokmuş derler. Yanlıştır, sebebi: evvelâ şunu söyleyelim ki, üzerinde yaşadığımız bu arz öyle muammalı ve dalgalı deniz gibidir ki, sırrın çok kimsenin aklı ermez. Buna en doğru manayı Peygamberimizin, ilim şehrinin kaberi diye isim verdiği Hazreti Ali vermiştir. Bakanız dünyayı nasıl tarif ediyorlar: Dünya hak ve hakikate engel olan şeye denir. Yoksa gözle görülen arazie değil. Zira iyi ve kötü her şeyin burada temin edildiği aikardır. Asırlardan beri bir çok münevverlerin dine karşı soğuk durduklarındaki sebep bu emrin lâyıkıyle tefsir edilemediğinden ileri gelmiştir. Meselâ: Dünya öküzün boynuzu üzerindedir sözü gibi... Gelecek sayımızda Amerikalı meşhur bir doktorun Peygamberimizin bir sözü üzerine yaptığı müşahedeleri yazacağız.

YENİ PRİM TARİFESİ

İş kazaları ile meslek hastalıkları ve analık sigortaları prim tarifesi yılbaşından itibaren yürürlüğe girmiş bulunuyor

10.1.1952 tarihli vt 3/14265 sayılı kararname ile mer'iyete konulmuş olan "İş Kazalariyle Meslek Hastalıkları ve Analık Sigortaları Prim Tarifesi"nin 1.1.1957 tarihinde mer'iyetten kaldırılması ve 4472 sayılı kanunun 5564 sayılı kanunla değiştirilen 43 üncü maddesi gereğince hazırlanmış bulunan, meslek gurupların tehlike sınıfları ile aynı meslek gurubuna dahil işyerlerinin münferiden arzettikleri tehlikenin ağırlığına göre girecekleri tehlike derecelerini de ihtiva eden yeni tarifenin 1.1.1957 tarihinde mer'iyete girmesi 26.12.1956 tarihinde icra vekilleri heyetince kabul olunmuştur. Kararname numarası 4/8512 dir. 31.12.1956 tarihli 9497 sayılı resmi ga-

1.1.1957 tarihinde mer'iyete giren İş Kazalariyle Meslek Hastalıkları ve zetede neşredilmiştir. Analık Sigortaları Prim Tarifelerinin eski tarifeye nazaran arzettiği hususiyetler şunlardır:

1 — Yeni tarife, eski tarifede olduğu gibi on tehlike sınıfını ihtiva etmektedir. Tehlike sınıfların normal prim nisbetleri yekdiğerinden % 0,5 farklı omak üzere en düşük haddi % 0,5 en yüksek prim haddi %5 olarak tesbit edilmiştir.

2 — Yeni tarifede meslekler, eski tarifedeki meslek grupları tasnifinden farklı olarak, iktisadî faaliyetlerin Milletler arası tasnifi esaslarına göre gruplandırılmış ve tarifede meslekler, eski tarifede olduğu gibi tehlike sınıfları çinde sıralanmamış, kod numarasına göre yer almışve tehlike sınıfları ile normal prim hadleri karşılarında gösterilmiştir.

3 — Yeni tasnif sistemindeki 142 meslek grubunun prim nisbetinde eski tarifeye nazaran bir değişiklik yapılmamış, 42 meslek grubunun prim nisbetleri yükseltilmiş, buna mukabil 48 meslek grubunun prim nisbeti ise azaltılmıştır.

Yeni tarifenin ortalama prim nisbeti eski tarifedekine nazaran 100 bin lira kadar cüz'i bir azalış meydana getirebilecektir.

4 — Eski tarife yalnız meslek gruplarına göre tehlike sınıfı taksimatını ihtiva ettiği halde yeni tarife iş yerlerinin münferiden arzettikleri tehlikenin ağırlığına göre tayin olunacak dereceleme sistemini de ihtiva etmektedir;,

a) Her tehlike sınıfı üst, normal ve alt dereceler olmak üzere üç tehlike derecesine ayrılmıştır. Üst derece prim nisbeti normal prim nisbetinden % 0,2 daha yüksek, alt derece prim nisbeti normal prim nisbetinden %0,2 daha küşüktür. Şu kadarki X. tehlike sınıfındaki meslekler içinn (Kömür İşletmeleri, Taş Ocakları gibi) üst derece prim nisbeti normal prim nisbetine müsavi kabul edilmiştir.

b) Üç takvim yılı içinde cem'an 40 bin veya daha fazla iş günü aynı iş kolunda faaliyette bulunmuş olan iş yerleri derecelemeye tabi olurlar.

c) Bir işyerinin tehlike derecesi, bu işyerinde üç takvim yılı zarfında vukua gelen vak'aların işgünlerine nisbeti, işyerlerinin dahil bulunduğu meslek grubunun heyeti umumiyesine ait olarak hesaplanan vak'a nisbeti ile mukayese edilmek suretiyle İşçi Sigortaları Kurumu tarafından tayin ve tesbit olunur.

5 — Analık Sigortası Prim Tarifesinde her hangi bir değişiklik yapılmamıştır. Bütün işyerleri için analık prim nisbeti % 1 dir.

KÜÇÜK ATÖLYEDE ÇALIŞANLAR

(Baştarafı 2 nci sayfada)

ve 30/11/951 tarihli) gereğince toplu iş ihtilâfı çıkarmak suretile ücretlerini artırma imkânından mahrumdurlar. Hem de kararname bu işçileri (İşçilerin sağlığını koruma ve iş emniyeti nizamnamesi 5/1/ ta rih ve 2/15156 sayı) dışında bırakmıştır.

Kanunun kısmen içine aldığı bu işyerlerinin durumu ile 4 ten az işçi çalıştıran atelyelerin durumları mukayese kabul etmiyecek kadar kötüdür.

Bu normal şartlar altında işçileri: (Hür dünyaca daha aşağı hadlere indirilmesi düşünülen ve baız memleketlerde de indirilmiş bulunan' 8 saat mesainin üstünde günde 12 hattâ 16. ayrıca Pazar günleri de çalışmak suretile ömür tüketmelerinin memleket sanayiinin zararına olduğunu sendikamız 1951 senesindenberi ileri sürmüş, müracaat etmedik makam bırakmamış fakat derde şifa olacak bir netice alamamıştır.

953 senesinde yapılan devamlı çalışmalad sonunda bir ana sendikamız(Şehir meclisi daimi encümeninden Mahmut Paşa ve civarından faaliyette bulunan işyerlerinin gece 1 den sonra çalıştırılmaması hak kında bir karar ihtisal etmessede (19/10/953 gün ve7161-9296 sayılı karar) bu kararın tatbikatı çok kısa sürmüş müteaddit ikazlara rağmen Muhmut Paşanın eski haline dönmesine mani olunamamıştır.

İktisadi devlet teşekküllerinden ve ondan fazla işçi çalıştıran işyerlerinden gerek sihhi ve gerekse maddi bakımdan azda olsa bir yükselme görülmesine rağmen, Mahmut Paşa ve emsali küçük işyerlerinde duran gündün güne kötüye gitmiştir.

İşverenler, 953 senesine nazaran artan kumaş fiatları ve aldıkları fason ücretlerinin artmasına rağmen bu artışı işçi ücretlerine intikal ettirmemişler bu işyerleri işçileri hayat şartlarının değişmesine rağmen eski ücretlerle çalışmak mecburiyetinde kalmışlar ve 8 saatle kazanacakları ücretlerle geçinmelerine imkân olmadığı için sıhatlerini tehlikeye atarak fazla çalışma yoluna gitmişlerdir. Hattâ bazı işyerlerinde ücretler eskiye nazaran daha aşağı hadlere düşürülmüştür.

Takstil ve Örme Sanayii İşçileri Sendikası olarak ilk müracaatlarımızın üstünden beş sene geçtiğini, artık bu işçilerinde medenî birer insan gibi çalışmaları ve kazançları ile rahatça yaşıyabilmelerini gerektiğini bu kangren olmuş yaranın kati olarak tedavi edilme zamanının çok gecіktiğini tekrar etmekte haklı olduğumuzu ifade ediyoruz.

Bu derdin defalarca söylediğimiz veçhile "Tek İŞÇİ ÇALIŞTIRAN İŞYERLERİNİS DE KANUN KAPSAMINA ALINMASI" ile halledileceğine inanmıyoruz.

Tek işçinin dahi sigorta haklarından istifade ettirileceğinin çalışma vekâletince ifade edildiği bu günlerde işkanunun vecibelerininde dikkat nazarına alınması çok faydalı olacaktır.

Bu kabil işyerlerinin son gider vergisi kanunu ile fabrikasyon sistemine birleşmeye doğru gidecekleri tahminle ifade edilmişsede, bu kanunun kısmen cekleri tahminle ifade edilgerçekleşeceğine ve bir kısım işyerlerin kanuni vecibeleri bir yük telakki ederek bu işe yanaşmıyacaklarının kuvvetle tahmin ediyoruz.

Bu acı duruma en kısa zamanda işçi lehine son verilmesini resmi makamlardan ve işverenlerden bekliyoruz.

Tekstil ve Örme Sanayii İşçileri Sendikası Başkanlığı

YARDIMLAŞMA DERNEĞİ KONGRESİ

15/Mart/957 Cuma günü saat 15 de Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları yardımlaşma Derneğinin yedinci genel kurul Kongresi kadınlar yemekhanesinde toplanmıştır. Kalabalık bir toplulukla açılan kongre Başkanlığına Hikmet Gülkan, Başkanvekilliğine Lütfü Ak kâtipliklerede Sadık Biçe, Yusuf Görmüş ve Ali Yanık seçilmiştir. Faaliyet ve hesap raporlarının okunmasını müteakib seçimlere geçilmiştir. Yapılan tasnif sonunda Necmi Ünver, Hasan Türkay, Nevzat Şeker, Yekta Onursal ve Nuri Ergun idare heyetine seçilmişlerdir.

Cam-İş: Dernek idare heyeti çalışmalarına başarılar diler.

SEVKİ İDARE ELEMANLARI YEMEKLİ TOPLANTI YAPTI.

(Baştarafı 1 inci sayfada)

masalar sessizlik içerisinde dinlerken Seyfi Alön, İbrahim Gökçe Fethi Arman etrafa bakmağa ihmal etmiyorlardı.

İşletme şefi Avni Kâhyaoğlu biraz keyifsiz olmasına rağmen bütün masaları dolaşmayı ihmal etmedi.

İbrahim Gökçe,nin bir hareketi ile Teknik Müşavir Fethi Arman yerinden kalkarak bir kaç masayızumuz sık sık yapılması ve bunun bütün işçilerle bedolaştı.

Sevki idare elâmanlarının bu toplantısı iyi intiba bırakması ile beraber araber yapılması için bir formül bulunmasıdır.

Toplantı sonunda herkes otöbüse koşuşmağa konuşmağa başladı. Bu defada otöbüsteki hareketler görmeğe değerdi. Bilhassa Fazlı Çetinkayanın kahkahaları ve etrafındaki uyuyanları harekete geçirmesi bunada İbrahim Gökçenin iştirak etmesi neşeyi bir kat daha artırdı. Allah iyi günlerden ayırmasın. Cam-İş:

İŞ VE GAYRET

(Baştarafı 1 inci sayfada)

mek, o kimsenin o işi bildiğine inanmak demektir. Bilen insan daha çok çalışır ve daha faideli olur. Yani insan enerjinin akışını kolaylaştırmak, çabuklaştırmak ve çoğaltmak için çalıştığı işle olan alâkasını arttırmak lâzımdır. Alâkanın artması, ehliyetin artması demektir. Ehliyet ise daha iyi bilmekle olur. Meselâ bir işçi aldınız ve kendisine işin şu kımaşları boyamaktır dediniz. O işçi, verdiğiniz işi bilmiyorsa çalışabilir mi? ne yapacak? nasıl yapacak? bunları kusursuz bilmesi iktiza eder. Demek oluyor ki insan enerjinin gayrette bir ölçü olabilmesi bilmenin neticesidir. Ekseriya tenbel insanlar işini bilmiyenlerdir. İşinden anlıyan, işini bilen kimselerin tenbel olmaları pek enderdir. Hemen şunuda ilâve edelim ki bir insanı işine bağlıyan veya işinden soğutan başka faktörler de vardır. Bu da ayrı bir mesele!.

Kısaca diyebiliriz ki bünyemizde depo edilen enerjinin haraket haline geçerek bize ve cemiyete faydalı olabilmesi bir san'at ve gayret meselesidir. San'at ve gayret ise bilgi ile değerlendirilebilir.

Düzeltme

Cam - İş: Gazetemizin 51 nci sayısında goble servisinden haberler sütününda günlük imalatı 58 - 60 bin arası yazılmıştır. Halbuki Goble servisinin günlük vasatı imalatı 200 ile 220 bin arasıdır.

Yine gazetemizin 51 nci sayısında (İş ve Ahlak) diye birinci sayfada çıkan yazıda mürettip yanlışlığı olarak yazanın imzası konmamıştır. Bu yazı Y. Kimya Mühendisi Recai Oğuz, a ait olduğunu okuyucularımıza duyurur yazı sahibinden özür dileriz.

CAM - İŞ

Liman ve dok işçileri dün kongre yaptılar

İŞÇİLER ÇEŞİTLİ DİLEK VE ŞİKÂYETLERDE BULUNDULAR

İstanbul Liman ve Doklar Gemi Sanayii işçileri sendikasının senelik genel kurul toplantısı Kasımpaşa Ünal sinemasının salonunda yapılmıştı.

957 senesinin bu ilk büyük sendika kongresinin başkanlığına Yusuf Sidal, başkan vekilliğine de Yusuf Canın getirilmesini takiben, faaliyet ve hesap raporları okunmuştur.

Tenkid ve dilekler faslında ilk konuşmayı yapan Ramazan adındaki delege kongrelerini takibeden 3 milletvekiline teşekkür etmiş ve demiştir ki:

"— Gönül isterdi ki, sayın milletvekillerimiz iş yerlerine de gelsinler, emrinde çalışğımız Denizcilik Bankası bütün taleplerimizi "zarar ettik" naka-)ratı ile reddediyorlar. Öyleyse yerlerini kâr edeceklere bıraksınlar"

Delegelerden Yunus Özkan, idare heyetinin sunduğu raporun karınca duasından farksız olduğuna işaret etmiş, faaliyetlerin daima temennide kaldığını belirtmiş, çocuk ve aile zamlarının halâ alınamamış olduğunu ifadeyle, Bölgeden ve İşçi Sigortalarından şikâyette bulunmuş, kesik ödenen bayram ve tatil yevmiyeleri meselesinin halâ neticelenmemesini anlamadığını söylemiştir.

Özkan sendikanın hukuk müşavirine temasla demiştir ki:

"—Bu zat yalnız işçilerin değil, iş verenlerin de hukuk müşaviridir. Bir müddet evvel bir işçinin işine son verilmesi hâdisesinde işvereni müdafaa etmiştir.

Halil Bektaş, bir müddet evvel yapılan zamların tatminkâr olmadığını ve zamlar yapılır yapılmaz Bankanın işçilerden takım tazminatı kestiğini söylemiştir:

Eski bir idareci de Bankanın 956 yılına ait ikinci ikramiyeyi vermemekte haklı olduğunu zira evvelce bu ikramiyelerin verildiğini iddia eden işçiye cevaben bu ikramiyenin bizzat Başvekil Adnan Menderes tarafından verildiğini açıklamış, üç milletvekilinin arasında iki işçi millet vekilinin bulunmamasından duyduğu üzüntüyü ifade etmiştir.

Diğer işçiler melbusat nizamnamesinin kifayetsizliğini belirtmişler, ücretlerinin azlığından şikâyet etmişlerdir.

İşçilerin umumî arzusu üzerine kürsüye gelen İstanbul milletvekili Nizamettin Alişan, işçilerin arasında bulunmakla duyduğu zevki belirtmiş bu kongrede temas edilen bütün dilek ve temennileri yakından takip edeceklerini söylemiş ve işçilere başarılar dilemiştir.

Müteakiben sendika başkanı Mahmut Yüksel ile muhasip Nuri Beşer tenkidleri idare heyeti adına teker teker cevaplandırmışlardır.

Şehrimizde isim yapmış bütün sendika idarecilerinin takip ettiği kongre ida heyeti seçimi ile sona ermiştir.

TAKVİMDEN NOTLAR

Cam-İş: Gazetemiz okuyucularına bir yenilik olmak üzere bundan sonra her sayısında geçmiş senelere ait o ay içerisinde olmuş ve gelmiş geçmiş hadiseleri tarihi tarihine muhterem okuyucularına sunacaktır. İlk olarak Nisan ayından başlıyoruz.

1/Nisan/1430 yılında tam 527 sene evvel Fatih Sultan Mehmet Han Doğmuştur.

3/Nisan 937 yılında yurdumuzda Sümerbank teşkilâtı kurulmuştur.

10/Nisan/1588 yılında tam 369 sene evvel Mimar Sinan Ölmüştür.

tam 7 sene evvel Mareşal Fevzi Çakmak ölmüştür.

23/Nisan/1920 Çocuk Bayramıdır.

25/Nisan/1909 yılında tam 48 sene evvel hareket ordusu İstanbula ayak basttı.

23/Nisan gecesi kandildir.

Hastahanedeki işçiler ziyaret edildi

İstanbul Şişe ve Cam Sanayii İşçileri Sendikası idare heyeti İşçi sigortaları kurumu hastanelerinde yatmakta olan hasta işçi arkadaşlarımızı ziyaret ederek hal ve hatırları sorulmakla beraber bazılarına nakti yardım yapmıştır.

Cam-İş: Hasta arkadaşlarımıza geçmiş olsun der allahtan şifalar temenni eder.

KOLLEKTİF MUKAVELELER

(Baştarafı 2 nci sayfada)

di menfaatlerini daha iyi bir şekilde müdafaa etmek kudretine sahip oldular. Kollektif mukaveleler işverenlerle işçilerin iktisadi menfaatlerinin telifi şeklinde görülmektedir.

Bu telif şekli güçlükle tarif edilebilen bir hukuki hususiyet arzeder.

Kollektif mukavele kanunlarına sahip olmayan memleketlerde aktedilen mukaveleler, böyle kanunlara malik memleketlerde aktedilen mukavelelerle ayni pratik neticeleri doğurmaktadır. Anlaşmanın husulü için tarafların herşeyden azâde olarak kendi istekleriyle aralarında mecburi bir rabıta meydana getirmeleri lâzımdır. Bu bakımdan kollektif mukaveleler üç türlü münasebet doğurur: a) İşverenlerle işçiler arasında; b) işverenlerle işveren teşekkülleri arasında; c) ve işçilerle işçi teşekkülleri arasında. Halbuki kanunlar umumiyetle ancak iş verenerle işçiler arasındaki münasebetleri tanzim eylemektedir. Mukavele bizzat taahhütt altına girmiş veya mukaveleye dahil teşekküle azâ olan işverene, tesbit edilmiş olan şartlardan daha az olanmüsait şartları ihtiva eden bir akit yapmak hakkını tanımamaktadır. Mukavelenin umumî karakterinden doğan bu kaideden başka işçilerin işverenler münasebetlerinde mukavelenin devamı müddetince greve müncer olacak şekilde ihtilâf çıkarmamayı taahhüt etmiş olmaları lâzımdır.

Kollektif mukaveleler hukukî akit addedildiği takdirde kanunlar yürürlüğün şartlarını tâyin eder.

1) Kollektif mukaveleler, herşeyden önce tatbik edildiği müesseselerdeki çalışma şartlarını tesbit etmek gayesini güttüğünden kanunlar mukavelenin mevzuunu umumî olarak tarif ve tâyin ederler. İlk ve başlıca gayesi b'lhassa ücret baremine ve işverenle işçiler arasında yapılmış bulunan ferdi akitlerdeki çalışma şartlarına işverenin riayet etmesini sağlamaktır. Buna rağmen bu meselelerden başka, modern kollektif mukaveleler, ferdi çalışma şartlarının haricindeki çıraklık teşekkülü, işbulma büroları, hakem veya uzlaştırma kurullarının meydana getirilmesi vesaire gibi başlıca meselelere de teşmil edilmektedir.

Ferdi çalışma şartlariyle ilgili malûmatı ihtiva etmeyen bir mukavele kollektif mukavele addedilemez.

2) Bir kollektif mukavele aktedebilecek tarafları tâyin etmek lâzımdır. Kollektif mukavelelerin tatbikini teminat altına almak bakımından modern kanunlar ancak hukuki şahsiyete sahip ve binnetice taahhüde girişebilecek taraflar arasında aktedilmiş bulunan kollektif mukaveleleri meri saymaktadır.

İşverenler bakımından bu basittir. Mukaveleye şahsın girmiş olan işveren gayet tabiî olarak, taahhüde girişmek iktidarında ise, bağlanmış olacaktır.

Âkit taraflardan biri bir işveren gurubu ise mukavele, gurubun her azâsını şahsen bağlar. Ve nihayet eğer mukavele işverenler teşekkülü tarafından aktedilmişse teşekkülün her azâsını şahsen bağlar, Bu mesele işçileri temsil eden taraf için daha zordur. Bir müessesede bulunan ve azâları daima değişen bir işçiler gurubu hukukî şahsiyete sahip değildir. Bu sebepten işçilerin gayrî muayyen gurupları veya bunların muvakkatkat mümessilleri tarafından aktedilmiş bulunan mukaveleler, umumî yetle hakikî kollektif mukavele addedilemezler. Ancak işçiler namına hareket eden daimî işçi veya sendika teşekkülleri hukukî şahsiyete sahiptir ve onlar tarafından aktedilen mukaveleler kollektif mukavele addedilebilir.

3) Bu mukaveleleri yazılı olması gayet tabiîdir.

4) Nasıl ki bir kollektif mukavele muayyen bir devre içinde bir tarafın aleyhine olarak tahavvülâta uğradığı takdirde vuku bulacak münakaşa serbestliğini tahdit etmişse, ekseri kanunlar da kollektif mukavelenin meriyette bulanacağı azâmî müddetti tespit etmektedir. Bu devre üç ilâ beş sene arasında değişir. Bundan başka bazı kanunlar bizzat mukavele metninde mukavele müddetinin bulunmayışını; diğerleri de müddeti tesbit eden maddenin bulunması mecburiyetini koymakta fakat bu müddetin tesbitini taraflara bırakmaktadır.

Yukarıda zikredien dört nokta mukavelenin hukuki mahiyeti hakkında bir fikir vermeğe kâfidir.

Kollektif mukavelenin hukukî kriterlenin bizzat aktin hususiyetlerinde müşahede etmek kabildir.

1) Âkit tarafların hüviyeti,

2) Mukavelenin tatbik sahası.

(Devamı var)

YAPI KOOPARATİFİMİZ GELİŞİYOR

İki sene evvel Şişe ve muş olan yapı kooperatifi namı altında kurulmuş olan yapı kooparatifimiz idare hey'etinin enerjik çalışmaları sayesinde iş yerimize yakın mevki'i itibariyle güzel bir arsa almaya muvaffak olmuş Kooperatifimiz ile banka arasında lüzumlu formalitelerin ikmalini müteakip mezkür arsanın takrir muamelesi tamamlanmış olacaktır.

Büyük bir ihtimalle önümüzdeki yaz devresinde temellerin atılmasına başlanacaktır.. Çalışma vekâletimiz ve diğer ilgililer kooperatifimizin muvaffak olması için elinden gelen bütün imkânları kullanmaktadırlar.

Kooperatifimiz adına alakadarlara teşekkürü vicdanî bir borç biliriz.

YENİ ARŞİVLER

İstanbul Şişe ve Cam Sanayii işçileri sendikası kuruluşundan bu güne kadar geçirdiği safhaları muntazam bir arşivde toplamağa ve tesbit etmeğe karar vermiştir. Sendika muamelâtı, işçi dosyaları ayrı ayrı tesbit edilmiş ve böylece sendikanın çalışmaları yedi ana grupta toplanmıştır.

Buna göre şimdiye kadar çıkarılan tekbaşlı ve toplulukla işihtilafları toplu halde incelenmiş, kanun ve nizamnamelerde yapılması istenen değişiklikler sıraya konulmuş üye şikayetleri ve istekleri guruplandırılmıştır. Yeni dosya tarzı ile mevzuların başlangıçtan bu yana geçirdiği seyir kolayca görülebilmektedir.

Hevesle çalışıyor!..

Çünkü, sabahleyin, işine gitmeden evvel kuvvetli kahvaltı ediyor: çay ile bol SANA sürülmüş birkaç dilim ekmek yiyor.

Bütün gün, durmadan sarfettiği enerjiyi telâfi etmesi için, sıhhî, kalorisi ve A, D vitamini bol bir gıda alması lâzımdır.

Lezzetli, saf, hazmı kolay, enerji kaynağı, SANA ile, daima, hevesle ve verimli bir tarzda çalışabilirsiniz

Sana
Kahvaltılık margarin

T. C.
ZİRAAT BANKASI

VADELİ, VADESİZ TASARRUF HESAPLARI 1957 YILI İKRAMİYE PLÂNI TUTARI
ŞİMDİLİK

2.000.000 Liradır.

BU ZENGİN PLÂNDA:
Gayrimenkuller, dolgun para ikramiyeleri, eşya, traktör, ziraat aletleri bulunmaktadır.

TÜRK TİCARET BANKASI
1957 YILI İKRAMİYE PLÂNI
12 APARTIMAN DAİRESİ
VE
300.000 LİRA PARA İKRAMİYELERİ
AYRICA İKRAMİYELİ GURUP HESAPLARINDA 100 KİŞİDE 25 KİŞİYE MUTLAK İSABET
HER 150 LİRA SİZE BİR KURA NUMARASI KAZANDIRIR
Tamamlayıcı malumat almak için gişelerimiz emrinizdedir
TÜRK TİCARET BANKASI

İŞÇİ ARKADAŞ

- ★ İşçinin refahı memleketin istikbali ile alâkalıdır.
- ★ Sendika işçinin güven kaynağıdır.
- ★ Sendika İstihsali arttıran bir varlıktır.
- ★ İşe sadakat ve bağlılık Türk işçisinin şiarıdır.
- ★ Sendikana üye olmayı ihmal etme.

İstanbul TAN Matbaası
Basıldığı tarih 8.4.957